

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristo stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Volitev v breškem volilnem okraju.

Prejeli smo sledeče pismo:

„Od več strani so mi došli glasi, da ljudstvo želi, da bi jaz kandidiral za deželni zbor. Zato Vam dam na znanje, da sem pripravljen, kandidaturo za deželni zbor prevzeti. Na podlogi sedanjih postav bi delal za blagor mile mi slovenske domovine s posebnim ozirom na blagostanje mojega volilnega okraja, katerega kot ud raznih zastopov popolnem poznam.

Pri sv. Petru 9. avgusta 1874.

Janez Stadler.“

Breški volilni okraj, h kateremu pripadajo okraji Brežice, Sevnica in Kozje, bil je dozdej v deželnem zboru štajerskem zastopan po gosp. Janežiču, posestniku na Bizeljskem. G. Janežič sicer nij bil priporočan in izvoljen od narodne strani, a v deželnem zboru je pri mnogih priložnostih pokazal, da nij zagrizen nasprotnik naših narodnih terjatev; glasoval je v narodnih vprašanjih večkrat s slovenskimi poslanci in si sploh vedel ohraniti svojo neodvisnost nasproti onim nemškovalcem, katerim se naša slovenska dežela zdi naravni pridevek pruskonemškega cesarstva. Zlasti pa je g. Janežič bil v gospodarskih stvareh izveden in v tem oziru vsega spoštovanja vreden. Zakaj se

je odpovedal poslanstvu, nam nij znano, a menda ne bomo krivo zadeli, če sodimo, da ga je k odpovedbi napotilo spoznanje poslednjih ciljev nemškutarske stranke in da si je kot rojen Slovenec ohranil toliko slovenskega čuta, da nij hotel biti orodje proti lastnemu narodu.

Na njegovo mesto se ima v malo tednih novi poslanec voliti. Rodoljubni možje tega volilnega okraja so se do g. Stadlerja, posestnika pri sv. Petru obrnili, naj prevzame kandidaturo za deželni zbor in denes priobčujemo na čelu lista pismo, s katerim izreka, da je pripravljen kandidirati. S to kandidaturo smejo Slovenci popolnem zadovoljni biti. G. Stadler je posestnik in kot tak pozná potrebe kmetskega stanu; on je rodoljubeu mož in se bode v narodnih stvareh pridružil svojim slovenskim tovarišem v deželnem zboru. G. Stadler je politično izobražen, neodvisen in značajan ter vsled tega spoštovan v svojem okraju, kjer je ud raznih zastopov. On ima tedaj vse lastnosti, katerih si moremo želeli od deželnega poslanca.

Zmaga pak je gotova, če so Slovenci složni in edini. In te edinosti gotovo pričakujemo. Tu gre za zmago narodne ideje sploh, za pridobljenje teréna, katerega smo izgubili največ po lastni krivdi. Naj nam bode svarilo slovenje-graška volitev. G. Stadler je po našem mnenju kandidat, ki je po

volji kmetskim volilcem; drago nam mora biti, da je v kljubu mnogim lastnim opravilom se žrtvoval ter kandidaturo prevzel. Grdo izdajstvo naroda in domovine bi bilo, ko bi se od katere koli strani, ki se prišteva Slovincem, proti njemu agitovalo.

Vse narodnjake breškega volilnega okraja pa opozorujemo na imenitnost te volitve ter jim na srce polagamo, naj delajo z vso eneržijo za slovenskega kandidata. Volitve volilnih mož se bodo menda kmalu začele in uže pri teh bode treba uplivati. Mi dobro vemo, koliko težav ima politična agitacija na deželi, posebno v goratih krajih, kjer nij prilične komunikacije; tudi je v kozijanskem okraju narodna zavest še malo vzbunjena, a z dobro resno voljo se da dosti doseči.

Zato pogumno na delo in zmaga je naša!

V Ljubljani 10. avgusta.

V svoji „Reformi“ se spravi dunajski Schuselka, nekdanji Velikonemec zdaj avstrijski federalist, nekdanji nemški demokrat in liberalec zdaj petolizec in zagovornik raznih klerikalnih muh, — na „Mladoslovence“ in kritikuje. Kako bode vendar človek iz izjav naše stranke sodil nas, ako teh izjav ne pozna drugače kot iz „N. fr. Pr.“ Le-ta je namreč prinesla kazalo obsega brošure „Slovenci in državni zbor“, a družega čisto

Listek.

Kantorčica.

Roman s pogorskega zakotja.

(Češko spisala Karlina Světla; poslovenil Franjo Tomšič.)

(Dalje.)

„To se bode stoprv pokazalo, ali mi bode tu res veselje delal ali ne; vsaj ga skoraj še ne poznam, zdaj bom še le zvedela, kaj je na njem razen te njegove učenosti,“ zdihnila je gospodarica. „Pa naj se uže to mej nami razide tako ali tako, hočem ga pozdraviti, kakor svojega najljubšega in najpridnejšega otroka in učinim, če bodem mogla, da mu bode pri materi pod očetovo streho vsaj kakšen teden dopalo. Pozabiti hočem, da je tako dolgo bolj poslušal samopridnega strijca, nego mene ljubečo mater, ter bodem drugje in v družem iskala uzroka njegove malomarnosti proti meni. Pred vsem ga pa menim osupniti s krasno prijetno opravo. Po srajcah ti bom dala preobleke, prte, robače; pospeši kar moreš, da bi bilo vse gotovo in v omari pripravljeno, predno pride. Zato sem tako hitela, da bi začela takoj svoje delo in družega ne začenjala. Komaj sem z voza zlezla in se po hiši ozrla.

Hotela sem vsaj eno reč odpravljenjo imeti; manjka mi pak še toliko. Verjemi mi, ne vem, česa bi se poprej lotila; imam uže od samega premišljevanja za kos večje močgane. Zgoraj sobico našo moram dati zdaj v tem mrazu znovega premalati, dejati nove tla, pernice presipati ter preskrbeti kakšno zofo, ali kako se to imenuje, da bode imel tu malo po meščansko in da bi ga kmetska neprilichnost ne prepodila.“

„Le nikar tako ne skrbite, saj uravnate to vse igranje, da se le malo vreme otopli. Počakajmo na prve lastovke, pred njimi vašega sina gotovo ne bode“, pomirovala je Enefa gospodarico. „Za mé nikar ne skrbite; takoj jutri začnem delati, da si je nedelja in temu, kdor v nedeljo dela, goré pre v vicah prsti in on po smrti straši.“

„Molila bodem za te, da bi ti bog greh odpustil, da si hotela pripomoči k veselju uboge vdove. Ali stojte! saj je prepust, ti boš hotela iti k godbi?“

„Niti iz hiše se ne ganem.“

„Kaj pa, če pridejo k vam z novim letom?“

„S štirimi konji me ne dobé v krémo.“

„Ti si deklica, da nij take na celem svetu, to sem še vselej rekla — pravi gospodarica Mrakotova — „Ko mi srajce pri-

neseš, bovi se kakor gre o vsem pogovorili; do tiste dobe bo uže največje pripravljane pri konci. Mnogo in mnogo ti bom povedala, kar te bode zanimalo. Pa v kratkem ti moram le povedati, da se mi glava vrti, od tega kar sem v Pragi videla in slišala. Dedčka posebno sem se pri tej slavnosti najbolj spominjala; ali vam nij sredo po ušesih šumelo in se vam nij kolcalo? Morali bi ste zraven biti, kako se je ta moj Olik s temi učenjaki kregal. Takrat sem še le verjela, da se je fant nekaj naučil. Le pomislite, on je vse do zadnjega premagal, enkrat po latinsko, enkrat po naše, in bili so mej temi gospodi taki starčki, kakoršen ste vi, in nekateri je imel pri suknji nekoliko zvezd pripetih, kar pomeni, da je to posebno imeniten človek. Kolikor jih je tam v dvorani bilo, vsi so se mu mogli podati do zadnjega in ga mej sebe povikšati. Gotovo nij bilo vsacemu vseči, da se tak mladí k njemu ravna, ter zdaj toliko velja, kakor on. Nataknili so mu na prst zlat prstan, toliko kakor vreteno, obesili mu za vrat verigo debelo kakor žrd in mej tem, ko so mu igrali in bobnali, da je zmagal, poljubil ga je vsak iz teh gospodov; na to so ga vzeli mej sé in ga v bližnjo kapelico k maši odpeljali. Posebno to me je najboljše veselilo;

nič. Iz tega si upa Schuselka kar meni nič tebi nič soditi in svete dajati! To se ve, da so naši suhi klerikalci politično nepošteni dovolj, da tako stvar ponatisnejo, očita nam ustavoverstvo, da si nijsmo mi za ustavo glasovali nego dr. Toman, ki je bil gotovo dober „staroslovenec“ in da si nijsmo mi ustave in dualizma zagovarjali nego „Novice“, ki so tako-le zagovarjale glasovanje za ustavo l. 1867. pag. 364: „Nij res, da je nova ustava centralistom vsa po volji. Mi vemo, kako neradi so privolili §§. 11. in 12. in koliko se je bilo z njimi zastran tega poganjati, boriti in prepirati v odboru, v zboru in privatno, predno je bil storjen ta kompromis med centralisti in avtonomisti. In ravno zato, ker je ta ustava kompromis, in ker smo se bali, da bi kompromis ne padel, glasovali smo za-nj. Zakaj mi nismo imeli izbire ali tega ali boljšega, ampak ali tega ali nobenega, temveč goli februarški statut z edinimi premenami, ki so potrebne vsled pogodbe z ogersko krono. Mi mislimo, da smo prav storili; lahko pa tudi to potrdim, da je tudi Poljakom nova ustava ljubša od stare, in ako so oni v tretjem branji proti njej glasovali, ni bilo to družega, nego apelacija do gospodske zbornice zavolj §. 11. črke ž.“

Vprašamo: kedaj smo pa mi zagovarjali ustavo kakor je? Nikdar ne. Da pa „zgodovinskega“ prava Slovencev ne zastopa, to je res ker — ga nij.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 10. avgusta.

V **Pragi** se pripravljajo na slovesen sprejem cesarjev, ki se bode dva dni tam mudil. V petek je narodni mestni zbor na nasvet župana Huleša izvolil poseben odbor, ki bode delal priprave za slovesen sprejem Nj. vel. cesarja.

Na **Moravskem** v brnskem okraji je zmagal pri ožji volitvi za državni zbor

Mladočeh Kusy. Kandidat klerikalne in pravne stranke grof Belkredi je propadel. Ta izid s tem večjo zadovoljnostjo zabiljemo, ker kaže, da si tudi na Moravskem narodnjaki ne dajo od duhovenstva in fevdalstva ukazovati.

Vnanje države.

Na **Srbskem** se koncem tega meseca razpišejo volitve v narodno skupščino, ki se 20. sept. snide. Od strani naučnega ministra se pripravljajo važne predloge.

Francoški bivši predsednik republike Thiers je bil ob svojem prihodu v Pau z neizmernim navdušenjem pozdravljen, kar je demonstracija za republiko in proti Mac-Mahonu.

Zdaj bodo volitve v „generalni svet.“ Republikanci bodo s tem svoje republikansko mišljenje pokazali, da bodo v mnogih krajih volili Gambetto in Thiersa. Če bi Mac-Mahon tudi puskusal kandidirati, da bi se njegova priljubljenost izkazala, ostal bi sigurno nasproti vodjema republikancev v veliki manjšini.

Španski minister vnanjih zadev je poslal zastopnikom Španije na tujih dvorih okrožnico, v kateri opisuje divjost, s katero Karlisti svojo vojno vojujejo. Oni pravijo, da „vero“ branijo, pa pri tem požigajo in moré in ropajo.

Angleški časopis „Daily Telegraph“ pozdravlja v svojem članku avstrijsko cesarico na angleški zemlji in pravi, da je zveza mej Avstrijo in Anglijo potrebna, ter konča s temi besedami: „Angleška nema nobene želje, pohitrili rešitev orientalnega vprašanja; narobe, čem bolj se rešitev tega vprašanja odloži, tem bolj zadovoljni bomo. Ali če se rešitev ne more več dolgo odlašati, bi edino mogoče napravljeno kakoršno nij našim interesom protivno bilo v končnem povečanju Avstrije, in da je to povečanje mogoče, treba, da Avstrija velevlast v Evropi ostane.“ Torej Angleži ne bi bili proti temu, ka bi Avstrija slovansko Bosno anektirala.

Nemška vlada je baje svojim diplomatičnim agentom naznanila, da je zdaj prišel trenotek, ko je treba špansko vlado Seranovo priznati od strani velevlastij. — Oficijalnih not pa nemške vlade o tem nijso dobile še.

Dopisi.

Iz Žužemberka na Dolenjskem 8. avg. [Izv. dop.] Veselje me navdaja, ako berem o nekaterih krajih naše lepe domovine, v katerih se je naš mili narod iz dolzega spanja probudil in zapeljivcem hrbet pokazal. — A, žalost me zopet presune, ako se ozrem po drugih krajih, kjer narod še v temoti spi, in vsakemu širokoustnežu slepo verjame. — Eden taci kraj je žalibože Žužemberk največji trg Dolenjskega. Ker je tukaj narodno življenje mrtvo, zato se v tej zadevi od tega kraja nikoli nič ne bere. — Pokazala se je žalostna resnica pri zadnjih volitvah v državni zbor, da, sramujem se povedati, da je izmed ednajstih volilnih mož, 10 volilo „proklete grablje“ Dežmana in le eden se je skazal kot narodnjak.

Pa vsaj se nij čuditi, kar se časopisov bere, so le nemški ali pa kaka tista zaspala „Danica“. Nij čitalnice, sploh nobenega društva, ki bi za vzbujo naroda skrbelo. — Nobenega nam nij poslala majka Slava, da bi budil zaspane nje sinove. — Dokaj nas čaka dela.

Iz Bukovega pri Cerknem na Goriškem. [Izv. dop.] Res mora srce boleti vsakega izobraženega človeka, ki vidi mej našimi hribovci še tako gosto temo nevednosti, tako malo napredka in naobraženja. In vendar je narava tako bogato obdarila z duševnimi zmožnostimi in darovi prebivalce Cerkljanskih hribov, a žali bog, nij jim dana priložnost svoj bistri um razvijati v korist in napredek občnosti in svoj dobiček, ampak njihov naravno bistri um ali peša in se s časom gubi, ali pa se razvija na drugo, slabo stran.

Po drugih krajih, na primer po Vipavskem in še celo po skalovitem in suhem Krasu šole veselo napredujejo, a po Tolminskem so še zelo zanemarjene; še bolj pa po Cerkljanskem. Mesto napredka opazuje se rakov pot; in redki so kot bele vrane oni,

mislila sem si, da ti študirani ljudje nečejo boga preveč poznati in marsikatero noč od skrbi nijsem zaspala, da bi Otika na to svojo vero ne pripravili. Zdaj vsaj vem, da mu na duši nij nič škodovalo. Kaj pa še le k temu porečete, da so tudi meni zaigrali in zabobnali, ko sem pred to veliko palačo, kjer je ta kreg bil, z gospodom strijcem iz kočije lezla? Mislila sem, da bodem od straha in srama umrla. Ne vem kako sem gori prišla, kjer so me v prvo vrsto posadili; sram je bilo, da nijsem vedela, kam imam oči obrniti. Ko je pa Otik nastopil, in se mi pred vsemi ljudmi zahvalil, da sem mu pripustila, da se uči, tē sem na vse drugo pozabila, in zajokala sem se v tistem iz celega srca. On ne ve, in ne bode nikoli zvedel, koliko sem prestala, ko sem si ga morala od prs odtrgati in ga drugim dati, kakor da bi moj ne bil. Oče njegov je bil sicer dober mož, ali ljubeč mož — ne, to nij bil; ne očitam mu tega v grob, ali resnica je le. Po maši smo šli k mizi, katero je napravil gospod strije, pa si lahko mislite, da tega nij storil zastonj. Sedela sem zraven Otika in ko so si ostali napivali, tačas sem se z njim pogovorila po dolgem času kakor mati s sinom. Povedala sem mu, kako se mi je po njem tožilo in on mi je obljubil, da se ne dá od nikogar in z ničem zdržati,

da me obišče. Le pomislite si, prišla sem na to, da vendar ne zastopi na bolezni, če ravno je doktor; za to pa zna vse postave cele dežele iz glave; lahko vsak dan vatopi v cesarsko službo in postane lahko svetovalec, da, iz njega je lahko tudi tak gospod, ki pomaga gospodu cesarju deželo vladati. To se ve da nij majhena reč.“

Enefa je poslušala kmetico sklenenimi rokami v tistem občudovanji.

„Ali vam nijsem vselej pravila, da študiranje ne lenekajlepega, častnega, nego tudi užitnega in nikoli za postopače, katerim se delo gnjusi?“ očitala je Enefa „Vaš Otik — pa zdaj uže nesmem reči Otik, kako mu neki zdaj ljudje pravijo — morda gospod doktor?“

„Da, vsak mu tako pravi,“ odgovorila je selka ne brez vsega samosvestja; „ali ti pa le pri starem ostani, saj sta rojaka.“

„To, to! Pri taci rečeh rojaštvo nij ne velja, moram se navaditi čast skazovati mu; ko bi prišla z njim enkrat v pogovor in se tako le zmotila, bilo bi me pred njim sram. Ali bi sploh znala z njim govoriti? Kako neki govori? Ga je vendar razumeti, ali jemlje vse le z visocega? No se ve da, če ga vi razumete, menda bi ga razumela tudi jaz. Spominjam se na Otika, ne, na gospoda doktorja, kakor v sanjah. Vem,

da sem enkrat v naši soteski igrala z otroci, on je prišel zraven, nas en čas gledal in nas naučil poštovati:

En' dvoj, trte noj,
si vi, kompani,
srba raka,
tika taka,
vija vaja ven!

Če pa še to zna? Trdim, da tega že ne zna!“

„To se razumē da ne, kaj si misliš! On si je moral z drugimi rečmi glavo beliti, in jih v pameti nositi, nego take neumnosti. Ima v svoji sobi od tal do stropa na vseh štirih straneh predalec nad predalcem, in na njih same in same knjige naravnane tako tesno, pa tako tesno, da še s šivanko mej nje ne moreš. Te vse je, ljuba deklica, prebral; kako bi se mu tvoje govornice ne izkadile iz glave!“

„Toliko ima knjig!“ začudila se je Enefa, „in vsaka je znotraj na vseh straneh potiskana? Kaj se neki v njih bere?“

„To so samo učene knjige, le ena nij za smijati; nalašč sem ga za to vprašala. Govori pre o vseh narodih na sveti in ker se jo o njih zgodilo, godi in se godilo bode. V nekaterih so zopet narisani ptiči, kar jih je pri nas in drugod, potem vse ribe, še kebrji, in štirinogate živali. Eno ima tudi, kjer je na-

ki bi spoznali korist vednosti in omike. V dokaz temu naj mi bo dovoljno omeniti, da je bilo na Bukovem, v vasi z okolo 900 prebivalcev, pred 1868. letom šest učencev v šoli Gorici. Ko je pa tistega leta bil ustvarjen institut enoletnih prostovoljcev, brž so morali ukažljivi fantiči zapustiti mesto, šole in bukve in iti ovce in krave past, ker nevedni oče nij imel več upanja, da bi bil njegov sin kedaj „dominus vobiskum.“ Rekel je: „Za soldata uže dosti zna; če ne more postati fajmošter, naj gre koze past.“

Koliko bolje bi dalje lahko tukaj ljudje živel, ko bi znali umno svoja polja obdelovati, ko bi znali prednosti narave si v korist obračati. Sredo 5. t. m. bilo je tukaj troje človeških življenj žrtev nevednosti, troje drugih v nevarnosti: Okolo poludne zbrali so se črni oblaki nad verhom precej visokega hriba Kojce, kjer so kosci vriskaje ostre kose sukali. Kmalu se vlije ploha na nje. Kosci zbeže pred dežjem pod visoko drevo, ki obdaja vrh lepe Kojce. Nij še dosti tu brezumnost in nevednost: še svitile jeklene kose obesijo si nad glave. Prva električna iskra ki so jo jeklene kose izvabile, šinila je v visoko drevo i po žilah treh koscev, ki so se z mokro obleko k drevesu pritiskali; ti so se berž mrtvi na tla zgrudili. Drugi trije, ki so bili blizu, bili so tako omamljeni, da so še le za dolgo zavedeli. Enemu je krv curkoma tekla iz ust, iz nosa in iz ušes; tako da je bila težko ustaviti. Vsi trije nesrečneži imajo družino. Ta nesreča uzročila je neizrekljivo žalost in strah v celem okraji. Tudi vražno zvonjenje ob hudi uri pri nas ne bode prenehalo, dokler ne bode strela nekaj cerkvenikov pobila. Vednost in omika je pač draga i lepa reč! Šole!

Domače stvari.

— (Glede banke „Slovenije“) pri naša „Triester Zeitung“ dobrohoten in čisto

objektiven članek, v katerem svetuje, naj se banka „Slovenija“ namesto novih vplačil fuzijonira ali zedini z banko „Slavija.“ Ta predlog je za akcijonarje in udeležence resnega preudarka vreden. Banka „Slavija“ ki trdno stoji, bi morda za fuzijoniranje dala ugodne pogoje.

— („Dogodivščine štajerske zemlje s posebnim ozirom na Slovence“) se zove knjiga ki jo je leta 1845 izdal sloveči štajersko-slovenski domoljub Krempelj. Mnogokateremu Slovencu ta (256 strani debela) stvarno dobra slovenska knjiga niti znana nij. Torej naj povemo, da se dobiva še pri založniku Ferstl-u v Gradci po 60 krajce.

— („Sokol“) bode praznoval svojo desetletnico — kakor smo uže naznanili — v soboto 15. t. m. Program slavnosti je sledeči: Ob 2. popoldne skupni odhod Sokolov skozi rožniški gozd na Drenikov vrh, kjer bode zabava s telovadbo, petjem in godbo. Zvečer ob 8. uri se začne slavnost v čitalničnem vrtu, s posebnim programom, katerega priobčimo prihodnjič, s petjem godbo, plesom, umetelnim ognjem in loterijo.

— (Prelesnik ujet.) Glasovitega ponarejevalca bankovcev in dezerterja Prelesnika so v Cesti pri Laščak na Dolenjskem žandarmi ujeli in v soboto v Ljubljano pripeljali. Ker je uže tolikokrat iz ječe ušel, čuvajo ga zdaj s posebno pozornostjo, t. j. trije vojaki so zdaj več na straži.

— (Umrl) je Raimund Tschinkel, šef znane firme Avg. Tschinklovi sinovi.

— (Utonil) je v soboto v Ljubljani pri št. peterskem mostu fant, ki je bil konja napajat v vodo prignat, v vodi s konja padel, in se ne mogel rešiti.

— (Sneg) je v nedeljo padel na gorenjskih hribih in jim glave pobelil. V sled tega smo imeli v nedeljo mrzlo jesensko vreme, v ponedeljek je bil zopet lep solnčen dan.

malano, kakšno je bilo poprej, predno je bog naš svet ustvaril. To ti je bilo čudno; tu sami ogenj, tam sama voda in te pošasti, katere so se tam znašale — groza kaj takega videti; sanjalo se mi je od njih tudi po noči.“

„Te Otik tudi gotovo vé kakošen je bog in devica Marija,“ vprašala je Enefa s plamenečimi očimi in z valečimi prsi.

„Kako bi kaj takega ne vedel, ko ve toliko družih reči? Vidiš, ko bi se bila na to domislila, bila bi ga vprašala. Ti imaš vendar čisto druge domisleke nego jaz. Ko pride sem, bode to moje prvo vprašanje. Pa ne prepustim rajši dedčku to vprašanje, njemu kot naj modrejšemu izmed nas najbolje pristoji, da ga vpraša.“

„Jaz se z vašim sinom morda niti ne snidem,“ odgovori dedček. Molče je dozdej ženske poslušal, le včasih se je odkašljaj, kakor da bi mu bilo kaj v grlo prišlo.

„Ta bi bilo lepa, da bi se vi z mojim sinom ne sešel!“

„On je še jako mlad, da bi jaz za njim hodil in jaz jako priprost da bi hodil on za menoj,“ odgovori dedček z nenavadno osornostjo.

„Kaj ne veste, da je to učen človek?“ mu je skočila goreče Enefa v besedo; on

no zameta ljudij, ker so ubogi, to dela le neotesanec.“

„Da, prav imaš,“ reče Mrakotova malo občutljivo; „Otika ne bom hvalila in ničoli ga nijsem hvalila, kakor dobro veste, kar tja v en dan, ker je moj otrok. Še dostikrat sem rekla mej vami, daj nij znati na njem, da bi ga bila zredila mati. Ali toliko sem na njem vendar spazila, da nema na sebi puble ošabnosti. Zraven me je pa uže tolikrat po vas popraševal, — na Enefo se ne spominja. Malo uže vé o naših gorah, prišel je od tod, ko je bil stár deset let, ali vaš betlehem mu je še zmirom tako v očeh, kakor bi ga bil še le včeraj videl. Pravil mi je ne samo enkrat, da je bil po vseh velicah glediščih na svetu, pa nobeno mu nij tako dopalo kakor vaše jaslice.“

„Tudi jaz ga še vidim, kakor bi ga bil včeraj nazadnje videl. To je bil fantič, kakor roža; lase kakor zlat prstan, oči kakor plavica,“ pristavi dedček še zmirom malo hladno in prisiljeno, akoravno ga je hvalu njegovega betlehema jako razveselila.

„Še zmirom je tak, kakor ga imate v mislih, le da je nekaj časa v obrazu jako popačen.“

„Popačen?“ vstrašila se je Enefa, „in s čem? Kaj se mu je prigodilo?“

„Sam je tega kriv, pustil si je celo

— (Nesreča.) Včeraj je padel delavec pri zidanji stavbenega društva poleg Maliča in bil v nesvesti v bolnico prenesen.

— (Vraže.) Na Gorenjskem, ne prav daleč od čudežnega Brezja so kmetje šolmaštra, ki je tudi mežnar, — pretepli, ker nij zvonil ko je zadnjič toča šla. Možakarji so v svoji neumnosti še preverjeni, da bi jo bil zvon odgnal.

— (V Trstu) in okolici je bil 6. t. m. velik vihar ki je veliko škode naredil sadju in vinogradom. Strela je ubila neko deklico Jurevič, njeno sestro pa omamila, da so jo nezavedno v bolnico prenesli.

— (Znani Hriber) načelnik okrajnemu zastopu v Kozjem, po svojem značaju pa c. kr. davkarski kontrolor, je prestavljen na Vransko in sicer vsled disciplinarne preiskave.

— (Fric Brandstetter in dulci jubilo.) Tako dobre volje Fric še nij bil. Kaj bi tudi ne, vsaj uzroka ima dovelj. Njegove prostokope v Stranjah na meji Sevnškega in Kozijanskega okraja, namerava c. kr. aerar kupiti za gotov denar. Pred par dnevi je bil glasoviti Beust (uničevalec Wieliczke) ondi, in je baje cenil Fricetove prostokope za kalamino na 600.000 gold., Bivši kompanjon Fricetov neki Unger pa se je dal odpraviti za 6000 gold, in je te dni v neki družbi rekel: „Es ist alles ein Sch...“ Strokovnjaki so se uže itak o Fricetovih prostokopih uže šestokrat izrekli, da so vsi vkup sami „Ausbisse“ in da ne bode nikdar pravih rudnikov. Da Beust nasprotno sodi, se nam zdi čudno.

Razne vesti.

* (Ruski car) je dal vojno ladijo zidati, katero bode podaril črnogorskemu knezu. Črnagora nema nobena luke, torej bode moral knez ali od Turkov ali od Avstrije pravico dobiti, da bode kje blizu Črnogore svojo ladijo postavil.

* (Srbski patrijarh) Ivačkovič bode imel 70 do 100.000 goldinarjev letne plače.

obličje zarasti — z brado. Sam bog vé, kaj mu je v glavo palo; saj vendar nema v obrazu nobenega znamenja, ki bi ga moral tako skrivati in tako grd tudi nij, da bi se ne mogel dati videti brez tacišhem.

Enefa je zopet doktorja zagovarjala.

„Saj je imel Jezus tudi brado in apostoli do sv. Janeza Evangelista tudi. Le poglejte v cerkvi podobe svetih mož: le enega ne boste videli brez brade.“

„Imaš pač prav; ali to je kaj drugega — za navadnega človeka to vendar le ne gre.“

„Vaš Otik pa nij navaden človek,“ rekla je Enefa, in dedček se je zopet odkašljaj.

„S toboj se je težko prepirati,“ menila je Mrakotova „posebno pa o Otiku; on še ne vé kakovšna zagovornica si mu ti. Pa jaz sem hotela iti takoj domov in glej, še zdaj tu stojim, vam razkladam ter vas od spanja zadržujem. Lahko noč tedaj vam vsem. Enefička, bodi mi mož beseda, bóle Anka! Dedček, saj se nam menda ne bo nič zgodilo po poti, imavi molek seboj.“

Dedček jo je zagotovil, da se pod takim varstvom smeti brez vsega straha na pot podati in Enefa ju v vežo spremivši je zapahnila zopet skrbno vrata za njima.

(Dalje prih.)

Kako si ti višji „dušni pastirji“ nosenje svoje palice drago plačati dajo pri vseh verah!

* (Rotšildov testament.) Dunajski Rotšild je dunajskemu mestu za uboge zapustil 400.000 gld. Za njega to nij dosti, če se ta sveta primeri z ogromnim premoženjem, ki ga je pustil.

Zahvala.

Konec lanskega in letošnjega šolskega leta sem prejel od slavne Matice slovenske v Ljubljani pridnej slovenske mladine tukajšnjega gimnazija za dar stoinednajst najboljših od Matice izdanih knjig vrednih čez stideset gld. — Letos mi je tudi čest. g. Franc Kapus, trgovec tukaj, iz enakega namena izročil sedem in dvajset od Matice izdanih knjig vrednih osem in dvajset gld. Za prelepe te darove bodi imenovanim blagoslovenim dobrotnikom čast in presrečna zahvala.

Bodi ko žrnje izmet, poženi obilno klasovja.
V Celji 7. avgusta 1874.

Orešec.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

Izvrstno zdravilo Revalesscière du Barry odstrani vse bolezni, ki se leku zoperstavljajo, namreč bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurju in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico, in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, skalno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenju, ki so vsem lekom kljubovala:

Spričevalo št. 68.471.

Prunetto pri Mondovi,
26. oktobra 1869.

Moj gospod! Morem vas zagotoviti, da odkar čudovito Revalesscière du Barry rabim, to je od dveh let, niti nadežnosti svoje starosti, niti teže svojih 84 let več ne čutim. Moje noge so zopet šibke postale, moj pogled je tako dober, da ne potrebujem očal; moj želodec je močen, kakor bi bil 30 let star, — s kratka, čutim se pomlajen; jaz pridigujem, spovedujem, obiskujem bolnike, potujem precej daleč peš, čutim svoj um jasen in svoj spomin očvrst. Prosim Vas, to izpoved objaviti, kjer in kakor hočete. Vam zelo udani

Abbé Peter Castelli,
Bach-es-Theol. in župnik v Prunettu,
okrog Mondovi.

Spričevalo št. 75.705.

Dunaj, Praterstrasse 22.
maja 1871.

Jaz sem Vam hvalo dolžen za prospeh, katerega je Vaša Revalesscière pri meni napravila. Trpel sem namreč na želodčnem krču, kašlju in driski, od kojega me je Vaše izvrstno zdravilo odrešilo.
L. Grossmann.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesscière pr. odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravlje. V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. — Revalesscière-Biscuiten v pušicah á 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 3, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradišču bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Tujci.

9. avgusta:

Evropa: Scharman iz Dunaja. — Pieroti iz Zagreba. — Piero, Spanyol, Poriz iz Trsta. — Werle iz Pariza. — Prohaska iz Reke. — Brod, Nusa iz Trsta. — Obreza iz Cerklje.

Pri Slonu: Ziffer iz Dunaja. — Manert iz Laškega trga. — Hajek, Ruks iz Benetk.

Pri Maličih: Landerl, Schacherl, Heksch, Bernhard, Iran, Satler, Engländer Löwith iz Dunaja. — Gorjup iz Trsta. — Hauser iz Beljaka. — Klančič iz Kamnika. — Torbar iz Zagreba. — Gros, potnik iz Pariza.

Pri Zamorci: Gibiš iz Dunaja. — Kramar iz Maribora. — Turk iz Fronleutna.

Pri bavarskem dvoru: Herberger, Dekleva iz Grada.

Pri Virantu: Penič iz Novega mesta.

Pri carju avstrijskem: Buderman iz Švice.

Marconetti iz Trsta.

Tržne cene

v Ljubljani 8. avgusta t. l.

Pšenica 5 gl. 50 kr.; — reč 3 gl. 40 kr.; — ječmen 3 gl. — kr.; — oves 2 gl. 10 kr.; — ajda 4 gl. 40 kr.; — prosó — gl. — kr.; — koruza — gl. — kr.; — krompir — gl. — kr.; — fižol 7 gl. — kr. — masla funt — gl. 52 kr.; — mast — gl. 42 kr.; — špeh frišen — gl. 44 kr.; — špeh poveljen — gl. 42 kr.; — jajce po 2 kr.; — mleka bokal 10 kr.; — govedine funt 30 kr.; — teletine funt 24 kr.; — svinjsko meso, funt 36 kr.; — svinjsko cent 1 gld. 20 kr.; — slame cent — gl. 70 kr.; — drva trda 6 gld. 40 kr.; — mehka 4 gl. 70 kr.

Dunajska borza 10. avgusta.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	71 gld.	25 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	75
1860 drž. posojilo	106	75
Akcije narodne banke	974	—
Kreditne akcije	243	75
London	109	55
Napol.	8	76 1/2
C. k. cekini	—	—
Srebro	103	40

Vinotoč.

V gostilni na glavnem trgu št. 12, v hiši gosp. Cantoni-ja, se točijo mnogovrstna dobra vina, mej temi

črno Szegszardsko vino
bokal po 60 kr.

Priporoča se

(214—1)

Lorenc Zdešar.

Najnovije slovenske

F. Cimpermanove „Pesni“
obsegajoče 274 strani mali 8°

se po 60 kr. dobivajo v sledečih bukvarnah: v Ljubljani Kleinmayr & Bamberg, Glontini, Klerr, Lercher, Till, „Narodna tiskarna“; v Gorici: K. Sochar; v Celovcu: Ed. Liegel; v Trstu: G. H. Schimpf; v Ptujem: W. Blanke; v Celji: K. Sochar; v Mariboru: „Narodna tiskarna“.

(148—5)

Ces. kralj. dvorni

puškar v Mariboru

Ivan M. Erhart,

priporoča:

(102—2)

Puške dvocevke od spredaj za nabijati iz železa od 12 gld. do najvišje cene. puške dvocevke od spredaj za nabijati iz svila (drot) 18 " " " " Lefauchaux (lefošé) iz svila od 30 " " " " Lancaster (lénka-ster) iz svila od . 44 " " " " Revolverje . . . 8 " " " " Pistole dvocevke . 2 gld. 50 kr. " enocevne . 1 " 30 "

Zarad družinskih prememb je na prodaj v Podgradu na Primorskem Illirisch Castelnovo pri tržaško-rečki cesti ležeča

Hiša z dvorom in vrtom

in če se želi, tudi z drugim gruntom, kateri leži pri hiši prav na prijetnem prostoru, vrta je pri hiši 340 □ sežnje. V hiši je 5 velikih in lepih in 4 manjši sobe, 2 kuhinji, 1 klet. Stanujoča je v tej hiši c. kr. financa, in letni dohodki te hiše znašajo 200 gold.; in pri tem ostaja še lepo prijazno stanovanje, katero zdaj gospodar te hiše rabi. Dalje o tem pri prodajalcu pod dobrim pogojem pod naslovom August Peritz v Castelnovu, h. št. 67, Illirien.

(212—2)

Uradno konstatirano.

Epilepsija, božjast in besnost,
prsni
in želodčni krči.

Ne samo trpečemu človečanstvu, ampak celemu svetu bodem dokazal, kako se dozda neozdravljiva najstrašnejša vseh bolezni

epilepsija,

po kemični sestavi zelišč stalno odpravi.

Na stotine zahvalnih pisem, kakor tudi premije iz vseh držav evropskih leže na ogled, naj se tedaj vsi nesrečneži, ki trpe na tej strašni bolezni, upanja in zaupanja polni s specialnim popisom o nastanji in načinu bolezni obrnejo do spodaj podpisane.

C. F. Kirchner,

Berlin SW., Lindenstrasse 66.

(202—4)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

Vino!!

Na graščini Hruškovrh, ostanjeno 3/4 ure od Jaske in od kolo-dvora, je 500 veder rumenih alodijastnih vin za prodaj; mej tem 200 veder rumenih muškatskih vin izvrstne kvalitete, moči, in izvrstnega okusa, da se da iz tega vina buteljsko vino narediti. Natančnejše pri lastniku Ivanu Burgstaller-ju Hruškovrh, pošta Krašič, Hrvatsko. (208—3)

Dr. Ivan Geršak,

c. k. bilježnik v Ormužu,
išče (209—3)

sestavitelja,
v zemljeknjižnih spisih izarjenega.

Patentirana

ročna mašina za mlatiti
ležeče in vozne vlečke.

Vlačilna mlatilna mašina

s snaženjem in brez
za 1, 2, 3, 4 konje
ponuja z garancijo

fabrika za mlatilne mašine

Umrath & Comp.

v Pragi.

Katalogi s podobami, cenami itd.
se pošljejo, ako kdo želi. (167—7)

Glavno zastopstvo za Kranjsko pri gosp.
Jos. Debevec v Ljubljani.

Zdravnik za zobe

L. Heksch

iz Dunaja

(mesto, Kohlmarkt št. 24)

si dovoljuje najuljudneje naznaniti, da je ustregel od več strani do njega došli željam in bode v Ljubljani od ponedeljka 10. avgusta naprej za nekoliko časa ordiniral in tako

zobne operacije in
zobne plombe

najboljše izvrševal, kakor bode tudi svoje na dunajski svetovni razstavi 1873 zarad svoje lepote, primernosti in trajnosti — od mejnarodne jury z darilom odlikovane

umetne zobe in zobovja

po najnovijih angleško-ameri-kanskih metodah narejal in popolnem brez bolečine postavljaj.

Ordinacija od 9. do 12. in od 2. do 5., Ljubljana, pri Maličih (Hotel Stadt Wien), I. nadstropje dverna šte. 3 in 4. (215—1)

Izdatelj in za nredništvo odgovoren: Ivan Semen.